Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
PAOLA MENGOZZIJA,
predstavljeni 29. januarja 2015 [1]

Zadeva C-649/13

Comité d'entreprise de Nortel Networks SA in drugi
proti
C. Rogeauju, stečajnemu upravitelju družbe Nortel Networks SA,
in
C. Rogeau, stečajni upravitelj družbe Nortel Networks SA,
proti
Alanu Robertu Bloomu,
Alanu Michaelu Hudsonu,
Stephenu Johnu Harrisu,
Christopherju Johnu Wilkinsonu Hillu
(Predlog za sprejetje predhodne odločbe,

ki ga je vložilo Tribunal de commerce de Versailles (Francija))

„Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah — Postopki v primeru insolventnosti — Uredba (ES) št. 1346/2000 — Sekundarni postopek v primeru insolventnosti — Pristojnost za določitev obsega učinkov sekundarnega postopka v primeru insolventnosti — Izključna ali alternativna pristojnost — Določitev zakona, ki se uporablja — Izkupiček od prodaje dolžnikovega premoženja, shranjen na depozitnem računu v tretji državi“

1. Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki je predmet te zadeve, se nanaša na člene 2(g), 3 in 27 Uredbe (ES) št. 1346/2000 [2] (v nadaljevanju: Uredba) in postavlja občutljivo vprašanje glede razdelitve sodne pristojnosti med sodišči države članice, v kateri je uveden glavni postopek v primeru insolventnosti na podlagi člena 3(1) Uredbe, in sodišči države članice, v kateri je uveden sekundarni postopek v primeru insolventnosti na podlagi odstavka 2 tega člena, ter vprašanje razdelitve premoženja insolventnega dolžnika med tema dvema postopkoma.

2. Spor o glavni stvari je umeščen v evropski del stečaja kanadske skupine Nortel, ki je bila do leta 2008 dejavna v telekomunikacijskem sektorju na svetovni ravni, in zaradi katerega je bil v Združenem kraljestvu uveden glavni postopek v primeru insolventnosti proti vsem evropskim hčerinskim družbam skupine, v Franciji pa pred predložitvenim sodiščem sekundarni postopek proti francoski hčerinski družbi.

1 — Jezik izvirnika: francoščina.

2 — Uredba Sveta z dne 29. maja 2000 o postopkih v primeru insolventnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 1, str. 191).

I – **Pravni okvir**

3. Uredba določa evropski okvir za čezmejne postopke v primeru insolventnosti. Njen člen 2(g) določa:

„V tej uredbi

[…]

(g) ‚država članica, v kateri se nahaja premoženje,' v primeru:

— premoženja v stvareh pomeni državo članico, na katere ozemlju se to premoženje nahaja,

— lastništva ali upravičenja do premoženja in pravic, ki mora biti vpisano v javni register, pomeni državo članico, pod katere nadzorom se vodi register,

— terjatev pomeni državo članico, na katere ozemlju ima tretja oseba, ki bi jih morala izpolniti, središče glavnih interesov, kakor je določeno v členu 3(1)".

4. Člen 3 Uredbe, naslovljen „Mednarodna pristojnost", v odstavkih 1 in 2 določa:

„1. Sodišča držav članic, na katerih ozemlju je središče dolžnik[ov]ih glavnih interesov, so pristojna za uvedbo postopkov v primeru insolventnosti. Pri družbi ali pravni osebi se, dokler se ne dokaže nasprotno, domneva, da je središče dolžnik[ov]ih glavnih interesov registrirani sedež.

2. Kadar je središče dolžnikovih glavnih interesov na ozemlju države članice, so sodišča druge države članice pristojna za uvedbo postopkov v primeru insolventnosti zoper navedenega dolžnika samo, če ima ta poslovalnico na ozemlju navedene druge države članice. Učinki teh postopkov so omejeni na dolžnikovo premoženje, ki se nahaja na ozemlju slednje države članice."

5. Člen 27 Uredbe v poglavju III, naslovljenem „Sekundarni postopki v primeru insolventnosti", določa:

„Če sodišče države članice uvede postopke iz člena 3(1), ki so priznani v drugi državi članici (glavni postopki), lahko sodišče navedene druge države članice, pristojno po členu 3(2), uvede sekundarne postopke v primeru insolventnosti, brez ugotavljanja dolžnikove insolventnosti v navedeni drugi državi. Ti slednji postopki morajo biti navedeni med postopki v Prilogi B. Njihove posledice se omejijo na dolžnikovo premoženje, ki se nahaja na ozemlju navedene druge države članice."

II – **Dejansko stanje v zadevi v glavni stvari, postopek v glavni svari in vprašanje za predhodno odločanje**

6. Dejansko stanje iz zadeve v glavni stvari, kot izhaja iz predložitvene odločbe in iz spisa, je mogoče povzeti tako.

7. Skupina Nortel, v kateri je matična družba Nortel Networks Corporation kanadska, je bila ena od prvih ponudnic rešitev za telekomunikacijska omrežja na svetu. Kanadska družba Nortel Networks Limited (v nadaljevanju: NNL), neposredna hčerinska družba družbe Nortel Networks Corporation, je bila lastnica večine hčerinskih družb skupine Nortel na svetu, med katerimi je tudi Nortel Networks SA (v nadaljevanju: NNSA), družba francoskega prava.

8. Skupina Nortel je imela pomembno raziskovalno in razvojno dejavnost (R & D), ki jo je izvajala prek specializiranih hčerinskih družb (v nadaljevanju: centri R & D). Družba NNSA je bila ena od teh hčerinskih družb. Skoraj vsa intelektualna lastnina, ki je nastala z raziskovalno in razvojno dejavnostjo skupine, je bila registrirana (večinoma v Severni Ameriki) v imenu družbe NNL kot „legal owner". Ta je

centrom R & D priznala neodplačne izključne licence za uporabo intelektualne lastnine skupine. Centri R & D so na tej intelektualni lastnini ohranili tudi ekonomsko lastnino („beneficial ownership“) do višine njihovega prispevka k raziskovalni in razvojni dejavnosti. Z notranjim sporazumom skupine, imenovanim Master R & D Agreement (v nadaljevanju: MRDA), so bila urejena pravna razmerja med družbo NNL in centri R&D.[3] Ta sporazum je med drugim določal, da se za v tekočem letu nastali dobiček ali izgubo na ravni skupine vsak center R & D šteje za upnika ali dolžnika družbe NNL za vsoto, imenovano „RPS“ („Revenue Profit Sharing“).

9. Ker se je skupina Nortel leta 2008 znašla v hudih finančnih težavah, se je njeno vodstvo odločilo, da zaradi optimizacije prodaje premoženja na ravni skupine hkrati uvede postopek zaradi insolventnosti v Kanadi, Združenih državah Amerike in Evropski uniji.

10. High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (Združeno kraljestvo) je s sklepom z dne 14. januarja 2009 na podlagi člena 3(1) Uredbe uvedlo glavni postopek zaradi insolventnosti po angleškem pravu proti vsem družbam skupine Nortel s sedežem v Uniji, med njimi tudi proti družbi NNSA, A. Blooma, A. Hudsona, S. Harrisa in C. Wilkinsona Hilla pa je imenovalo za skupne stečajne upravitelje (v nadaljevanju: vsi skupaj: soupravitelji).

11. Predložitveno sodišče je na podlagi skupne tožbe, ki so jo vložili družba NNSA in soupravitelji, s sodbo z dne 28. maja 2009 začelo sekundarni stečajni postopek v smislu člena 27 Uredbe proti družbi NNSA, dovolilo nadaljevanje dejavnosti za omejeno obdobje in C. Rogeauja imenovalo za stečajnega upravitelja.

12. V družbi NNSA je 7. julija 2009 nastal kolektivni delovni spor, ki je bil razrešen 21. julija 2009 z memorandumom o soglasju o razrešitvi spora (v nadaljevanju: memorandum o razrešitvi spora), ki so ga podpisale družba NNSA, ki so jo zastopali organi sekundarnega postopka, sindikati, svet delavcev družbe NNSA (v nadaljevanju: SD) in predstavniki stavkajočih delavcev. Ta sporazum je določal plačilo odpravnine ob odpovedi pogodbe o zaposlitvi, ki je bila deloma izplačana takoj, drugi del, imenovan odložena odpravnina ob odpovedi pogodbe o zaposlitvi (v nadaljevanju: odložena OOPZ), pa bi moral biti izplačan ob prenehanju poslovanja iz razpoložljivih sredstev, pridobljenih ob vsaki prodaji sektorja, premoženja, vsake delitve zaradi prodaje premoženja ali, splošneje, premoženja in izterjanih terjatev, po tem, ko so bili vsi dolgovi iz poslovanja, ki so nastali pri opravljanju dejavnosti v glavnem in sekundarnem postopku, ter „administration expenses“, povsem poplačani. Določeno je bilo, da je višina odložene OOPZ odvisna od višine razpoložljivih sredstev. Dne 18. avgusta 2009 so dodatni sporazum k memorandumu o razrešitvi spora (v nadaljevanju: dodatni sporazum), v katerem je bila povzeta vsebina tega memoranduma, podpisali tudi soupravitelji.

13. 1. julija 2009 so memorandum o uskladitvi glavnega in sekundarnega postopka podpisali organi teh postopkov (v nadaljevanju: memorandum o uskladitvi). Člen 8(3) tega memoranduma določa, da „se v skladu z Uredbo […] administration expenses v celoti in ob njihovi običajni dospelosti prednostno poplačajo iz premoženja družbe, ne glede na to, kje se to premoženje nahaja (vključno s premoženjem v Franciji) in ne glede na uvedbo sekundarnega postopka“. Po podpisu memoranduma o razrešitvi spora so stečajni upravitelji glavnega in sekundarnega postopka 18. avgusta 2009 podpisali aneks k memorandumu o uskladitvi (v nadaljevanju: aneks k memorandumu o uskladitvi), ki v skladu s svojim členom 7 prevlada nad tem memorandumom.

14. Predložitveno sodišče je s sodbo z dne 24. septembra 2009 potrdilo memorandum o uskladitvi, memorandum o razrešitvi spora in dodatni sporazum.

3 — Družba NNSA je s podpisom 22. decembra 2004 postala pogodbena stranka MRDA.

15. Da bi se zagotovilo boljše vrednotenje premoženja skupine Nortel, so se stečajni upravitelji različnih tekočih postopkov zaradi insolventnosti po vsem svetu sporazumeli, da se to premoženje proda globalno, sektor za sektorjem. Tak sporazum, naslovljen „Interim Funding and Settlement Agreement“ (v nadaljevanju: sporazum IFSA) so 9. junija 2009 sklenile družba NNL in več hčerinskih družb iz skupine. V tem sporazumu je bilo med drugim dogovorjeno, da naj bi MRDA veljal ves čas trajanja postopkov zaradi insolventnosti, da naj bi se hčerinske družbe družbe NNL v primernem roku odpovedale svojim pravicam industrijske in intelektualne lastnine, vezanim na prodane dejavnosti – pri čemer je bilo dogovorjeno, da se licenčne pravice, do katerih je vsaka upravičena, ohranijo do konca stečaja/prodaje in da te odpovedi ne pomenijo odpovedi njihovim pravicam kot „beneficial owner“ intelektualne lastnine skupine – da naj bi se vsi izkupički prodaje premoženja skupine na svetovni ravni shranili na depozitnih računih v Združenih državah Amerike (v nadaljevanju: depozitni računi ali Lockbox) in da naj se nobena razdelitev zneskov iz teh računov ne bi mogla opraviti brez sporazuma, sklenjenega med vsemi zadevnimi subjekti skupine. Družba NNSA je postala pogodbena stranka sporazuma IFSA prek sporazuma o pristopu (Amendement and Accession Agreement), sklenjenega 11. septembra 2009.[4] Prodaja dejavnosti družbe NNSA je bila opravljena v okviru organizirane prodaje na svetovni ravni v skladu s sporazumom IFSA. Izkupički od prodaj, pri katerih je bila udeležena družba NNSA (približno 7,2 milijarde ameriških dolarjev (USD)) so v Lockboxu, dogovor o njihovi razdelitvi pa do danes še ni bil sklenjen. Stečajni sodnik v sekundarnem postopku je C. Rogeauja s sklepom pooblastil za izvršitev vseh dejanj, ki so potrebna za uresničitev prodaje (na primer preklic licenc, povezanih s prodanimi dejavnostmi) in sodelovanje na pogajanjih glede razdelitve kupnin.

16. V letnem poročilu, ki ga je 23. novembra 2010 pripravil C. Rogeau, je bilo na dan 30. septembra 2010 na bančnih računih družbe NNSA ugotovljeno pozitivno stanje v višini 38.980.313,00 EUR, na podlagi česar je bilo mogoče v maju 2011 načrtovati prvo izplačilo odložene OOPZ. Ker izplačilo ni bilo izvedeno, je SD družbe NNSA 5. maja 2011 na C. Rogeauja naslovil opomin. C. Rogeau je v dopisu z dne 18. maja 2011 SD družbe NNSA obvestil, da določb iz memoranduma o razrešitvi spora ni mogel uporabiti, ker je napoved denarnih tokov, ki jo je pripravila družba Ernst & Young 13. maja 2011, kazala negativno stanje skoraj 6 milijonov EUR zaradi dveh zahtev za plačilo soupravitelјev v višini 16,6 milijona EUR.[5] Šlo je tudi za vprašanje terjatve angleškega pokojninskega sklada, ki je bila s sklepom High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division, z dne 10. decembra 2010 opredeljena kot „administration expense“ po angleškem pravu.

17. SD družbe NNSA in 147 nekdanjih zaposlenih družbe NNSA je izpodbijalo to dejansko stanje in zoper C. Rogeauja 7. junija 2011 pri predložitvenem sodišču vložilo tožbo, da bi se med drugim ugotovilo, da ima sekundarni postopek družbe NNSA izključno in neposredno pravico na sorazmernem deležu celotne kupnine iz premoženja skupine Nortel in C. Rogeauju naložilo, naj v korist tožečih strank takoj izvede plačilo njihove terjatve na podlagi odložene OOPZ v višini zneskov, s katerimi razpolaga družba NNSA, in preostanek te terjatve plača, ko v sekundarnem postopku prejme sorazmerni delež izkupička od celotne prodaje, ki pripada družbi NNSA.[6]

4 — Podpis tega sporazuma je bil odobren s sklepom stečajnega sodnika z dne 7. julija 2009.

5 — Razdelana tako: približno 8 milijonov EUR iz naslova Residual Profit Sharing 2010 (v nadaljevanju: RPS 2010) in 8,6 milijona EUR, ki so jih priglasili soupravitelji družbe NNUK zaradi udeležbe družbe NNSA pri stroških prodaje premoženja skupine v regiji EMEA (Europe Middle East Africa) v višini približno 25 %.

6 — Iz tožbe izhaja, da SD družbe NNSA in nekdanji zaposleni družbe NNSA nasprotujejo plačilu 8 milijonov EUR iz naslova RPS 2010 na podlagi poravnave iz memoranduma o razrešitvi spora, s katero je bila določena višina vseh plačil iz naslova Revenue Profit Sharing v skupnem znesku 4,9 milijona USD. Nasprotujejo tudi temu, da se izgube, povezane z nadaljevanjem sistema MRDA, ki so nastale zaradi zamude v postopku prodaje premoženja skupine Nortel na svetovni ravni, pripišejo družbi NNSA in trdijo, da je RPS 2010 pogojen in še neizterljiv. Glede terjatve iz naslova povrnitve stroškov prodaje trdijo, da je upravičena samo če in ko bo v sekundarnem postopku – izplačan sorazmerni delež izkupička od celotne prodaje, ki pripada družbi NNSA, in torej ne preprečuje plačila odložene OOPZ iz že razpoložljivih zneskov v tem postopku. Nazadnje, kar zadeva terjatev angleškega pokojninskega sklada, menijo, da dejstvo, da je bila ta terjatev opredeljena kot „administration expense“ po angleškem pravu, ne vpliva na sekundarni postopek, saj je treba plačilo terjatev iz tega postopka opraviti v skladu s francoskim pravom.

18. C. Rogeau je 1. avgusta 2011 pozval soupravitelje k vstopu v pravdo pred predložitvenim sodiščem, ker naj bi z zadržanjem izkupička od prodaje premoženja družbe NNSA, nastalega v Franciji in shranjenega v „Lockboxu“, ovirali plačilo odložene OOPZ. Soupravitelji so se udeležili obravnave z dne 23. februarja 2012 in nato obravnave z dne 24. maja 2012 ter predložitvenemu sodišču med drugim predlagali, naj se izreče za mednarodno nepristojno in naj ugotovi, da je High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division, pristojno, da proti njim sprejme kakršno koli odločbo, katere posledica bi bila omejitev, neposredna ali posredna, obsega glavnega postopka in/ali njihovih pooblastil, vključno z njihovo pravico, da zadržijo zneske, ki so trenutno shranjeni v Lockboxu, da presodi, ali ima sekundarni postopek družbe NNSA kakršno koli pravico na celem ali delu izkupička od celotne prodaje premoženja skupine Nortel, pri katerem je bila udeležena družba NNSA in je trenutno shranjen v Lockboxu. Soupravitelji so predložitvenemu sodišču podredno predlagali, naj ugotovi, da ni pristojno za odločanje o premoženju in pravicah, ki v smislu člena 2(g) Uredbe niso v Franciji v trenutku izdaje sodbe o začetku sekundarnega postopka in za odločanje o katerem koli predlogu, ki – posredno ali neposredno – zajema sprejetje odločitve predložitvenega sodišča o katerem koli dolgu družbe NNSA, ki bi se lahko opredelil kot „administration expense“ po angleškem pravu.

19. Predložitveno sodišče ugotavlja, da tožba, s katero se je začel postopek v glavni stvari, izrecno spada na področje prava postopkov v primeru insolventnosti in Uredbe in je zato treba uporabiti določbe te uredbe. Pojasnilo je, da bo moralo za odločitev o predlogih, ki so mu bili predloženi, najprej odločiti o svoji pristojnosti za določitev obsega učinkov sekundarnega postopka in da je ta odločitev odvisna od tega, kako bo razložilo različne člene Uredbe, zlasti njen člen 2(g), ki določa enotna pravila o tem, kje je premoženje dolžnika. Meni tudi, da bo moralo odločiti, ali se lahko učinki sekundarnega postopka raztezajo tudi na dolžnikovo premoženje, ki ni v Uniji.

20. V teh okoliščinah je Tribunal de commerce de Versailles prekinilo postopek in Sodišču predložilo to vprašanje za predhodno odločanje:

„Ali je sodišče države začetka sekundarnega postopka pristojno – izključno ali alternativno s sodiščem države začetka glavnega postopka – za odločanje o določitvi premoženja dolžnika, za katero veljajo učinki sekundarnega postopka, v skladu s členi 2(g), 3(2) in 27 [u]redbe […] ter ali je treba v primeru izključne ali alternativne pristojnosti uporabiti pravo glavnega ali sekundarnega postopka?“

III – **Analiza**

21. Vprašanje za predhodno odločanje ima dva dela, pri čemer se prvi nanaša na razdelitev sodne pristojnosti med sodiščem glavnega postopka in sodiščem sekundarnega postopka, drugi pa na pravo, ki se uporablja za določitev kraja, kjer je dolžnikovo premoženje. Ta dela bosta v nadaljevanju obravnavana ločeno.

A – *Prvi del vprašanja za predhodno odločanje: sodna pristojnost*

1. Predhodne ugotovitve: uporaba Uredbe *ratione materiae*

22. Čeprav niti predložitveno sodišče niti zadevne stranke v pisnih stališčih niso izrazili dvomov, da mora biti v okoliščinah, kakršne so te iz postopka v glavni stvari, pristojnost določena na podlagi določb Uredbe in ne na podlagi določb Uredbe (ES) št. 44/2001,[7] se je na obravnavi o vprašanju, katera od uredb se v tej zadevi uporabi, na predlog Sodišča vendarle razpravljalo. Zato je torej treba pred analizo vprašanja za predhodno odločanje naprej strnjeno obravnavati to vprašanje.

23. V skladu z ustaljeno sodno prakso je treba Uredbo in Uredbo št. 44/2001 razlagati tako, da se izogne vsakršnemu prekrivanju med pravnimi pravili iz njunih besedil in vsakršni pravni praznini. Tako spadajo tožbe, ki so na podlagi člena 1(2)(b) Uredbe št. 44/2001 izključene iz njenega področja uporabe, ker se nanašajo na „stečaj, postopke v zvezi z likvidacijo plačilno nesposobnih podjetij ali drugih pravnih oseb, postopke prisilne poravnave in podobne postopke“, na področje uporabe Uredbe. Obratno pa spadajo tožbe, za katere se ne uporabi člen 3(1) Uredbe, na področje uporabe Uredbe št. 44/2001.[8] Sodišče je razsodilo tudi, da le tožbe, ki izhajajo neposredno iz postopka v primeru insolventnosti in ki so z njim tesno povezane, ne spadajo na področje uporabe Uredbe št. 44/2001. Posledično le te tožbe spadajo na področje uporabe Uredbe št. 1346/2000.[9] V sodbi Nickel & Goeldner Spedition (C-157/13, EU:C:2014:2145, točka 27) je Sodišče pojasnilo, da odločilno merilo za določitev področja, iz katerega izhaja tožba, ni postopek, v okviru katerega je vložena ta tožba, ampak pravna podlaga te tožbe. V skladu s tem pristopom je treba ugotoviti, ali izhaja pravica oziroma obveznost, ki je podlaga za tožbo, iz splošnih predpisov civilnega in gospodarskega prava ali iz posebnih izjem, ki so značilne za postopke v primeru insolventnosti.

24. V obravnavani zadevi SD družbe NNSA in nekdanji zaposleni družbe NNSA zahtevajo plačilo terjatve, katere nastanek, izterljivost in višina so – čeprav ta terjatev izhaja iz memoranduma o razrešitvi spora – odvisni od razpoložljivih sredstev v sekundarnem postopku po unovčenju premoženja družbe NNSA.

25. S tožbo v postopku v glavni stvari se torej, prvič, kar zadeva že pridobljena sredstva v sekundarnem postopku, v nasprotju trditvami organov iz glavnega postopka zatrjuje prednost terjatve na podlagi odložene OOPZ kot terjatve iz plač, in drugič, kar zadeva sredstva, ki v sekundarnem postopku še niso bila pridobljena, zahteva priznanje pravice tega postopka na sorazmernem deležu izkupička od prodaje dejavnosti/premoženja skupine Nortel, ki pripada družbi NNSA in ki je shranjen v Lockboxu.

26. Prvi del tožbe temelji na določbah francoskega prava, ki ureja pravice upnikov v stečajnem postopku in zlasti na členu L 641-13 trgovinskega zakonika, ki določa vrstni red plačila terjatev. Dejstvo, da je mogoče, da predložitveno sodišče pri opredelitvi narave terjatev, prijavljenih v glavnem postopku, po potrebi upošteva enega ali več sporazumov, kot so RPS 2010, sporazum IFSA ali memorandum o uskladitvi, ne omaja pravne podlage prvega dela tožbe SD družbe NNSA in nekdanjih zaposlenih družbe NNSA, ki sestoji iz *določb francoskega prava o stečajnem postopku*. Poleg tega ugotavljam, da je v memorandumu o uskladitvi pojem „administration expenses“ opredeljen s sklicevanjem na člen 99 priloge B1 k Insolvency Act 1986, ki se uporablja v glavnem postopku, prednost terjatev iz takih izdatkov pa je potrjen s sklicevanjem na – poleg angleškega prava – Uredbo in na smernice za obveščanje in evropsko sodelovanje na področju čezmejne insolventnosti, ki jih je

7 — Uredba z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 4, str. 42). Samo soupravitelji so v pisnih stališčih obravnavali to vprašanje, vendar so sklenili, da se Uredba št. 44/2001 ne uporabi.

8 — Glej sodbi F-Tex (C-213/10, EU:C:2012:215, točke 21, 29 in 48) in Nickel & Goeldner Spedition (C-157/13, EU:C:2014:2145, točka 22).

9 — Glej sodbi F-Tex (C-213/10, EU:C:2012:215, točki 23 in 29) in Nickel & Goeldner Spedition (C-157/13, EU:C:2014:2145, točka 23).

julija 2007 objavil INSOL Europe in ki so v skladu s točko 2 memoranduma njegov del.[10] Iz tega sledi, da tudi če bi moralo predložitveno sodišče o vprašanju, ki mu je bilo predloženo v okviru prvega dela tožbe iz postopka v glavni stvari, odločati na podlagi navedenega memoranduma, bi vsekakor moralo uporabiti tudi *pravna pravila, ki so značilna za postopke v primeru insolventnosti*.

27. Drugi del tožbe iz postopka v glavni stvari temelji na, prvič, določbah Uredbe. Kot namreč poudarja že predložitveno sodišče, mora za to, da bi lahko odločilo, ali lahko SD družbe NNSA in nekdanji zaposleni družbe NNSA upravičeno uveljavljajo pravico sekundarnega postopka na sorazmernem deležu izkupička od prodaje premoženja skupine Nortel, ki pripada družbi NNSA in ki je shranjen v Lockboxu, določiti obseg učinkov tega postopka, ki so v skladu s členoma 3(2) in 27 Uredbe omejeni na premoženje družbe NNSA, ki je na francoskem ozemlju. Na ta drugi del tožbe se nanaša ugovor nepristojnosti, ki so ga podali soupravitelji in ki temelji na določbah Uredbe in na vlogah, ki v skladu s to uredbo pripadata glavnemu in sekundarnemu postopku. Dejstvo, da je bila v obravnavani zadevi uskladitev med tema postopkoma potrjena s sporazumom, ki so ga podpisali organi teh dveh postopkov, v ničemer ne spreminja narave in pravne podlage drugega dela tožbe iz postopka v glavni stvari. Zahtevki stečajnega upravitelja v sekundarnem postopku, SD družbe NNSA in nekdanjih zaposlenih družbe NNSA – ki sicer niso pogodbena stranka memoranduma o uskladitvi – v zvezi s sorazmernim deležem na sredstvih, ki so shranjena v Lockboxu in pripadajo družbi NNSA, *nimajo nikakršnega pogodbenega temelja*, kot ga nimajo niti argumenti, ki so jih podali organi iz glavnega postopka v podporo svojemu ugovoru nepristojnosti.

28. Poleg tega je treba poudariti, da je cilj memoranduma o uskladitvi urediti ravnanje „strank, ki imajo interes za uskladitev glavnega in sekundarnega postopka“ (točka 1). Njegovi cilji so zlasti zagotoviti urejeno, dosledno, učinkovito in skrbno vodenje postopkov, maksimizacijo vrednosti premoženja družbe NNSA na svetovni ravni, izmenjavanje informacij ter minimizacijo sporov in stroškov (točka 4, od (i) do (iv)) ter določiti pogoje, v katerih bo družba NNSA nadaljevala z dejavnostjo v sekundarnem postopku (točka 4(v)). Čeprav ta memorandum v točki 5.3 določa načela, na podlagi katerih se bodo soupravitelji v sodelovanju s stečajnim upraviteljem iz sekundarnega postopka pogajali glede razdelitve kupnine od prodaje premoženja skupine Nortel med različnimi zadevnimi subjekti, med katerimi je tudi družba NNSA,[11] pa *nobena od teh določb ne opredeljuje meril za razdelitev sorazmernega deleža, ki pripada družbi NNSA, med glavnim in sekundarnim postopkom*.[12] Poleg tega je vprašanje razdelitve izkupička od prodaje premoženja družbe NNSA med obema postopkoma zaradi insolventnosti ločeno in se postavlja pred vprašanjem o tem, kateri izdatki iz glavnega postopka se lahko štejejo za „administration expenses“ in pod katerim pogojem se lahko štejejo kot prednostni v odnosu do upnikov iz sekundarnega postopka, med katerimi so tudi delavci družbe NNSA, na podlagi prava, ki se uporablja, in/ali pogodbenih določb memoranduma o uskladitvi.

29. Iz vseh teh ugotovitev izhaja, da spada spor med organi iz glavnega postopka in stečajnim upraviteljem iz sekundarnega postopka ter SD družbe NNSA in nekdanjimi zaposlenimi družbe NNSA v postopku, ki teče pred predložitvenim sodiščem, na področje, ki je zajeto z Uredbo v smislu sodne prakse Sodišča, navedene v točki 23 zgoraj. Te ugotovitve ne omaja okoliščina, da so nekateri vidiki odnosov med različnimi strankami v sporu o glavni strani urejeni s sporazumi, ki so jih te sklenile (memorandum o razrešitvi spora in memorandum o uskladitvi) in da je lahko obseg terjatev različen

10 — Glej točko 8 memoranduma o uskladitvi.

11 — V skladu s to določbo protokola se stranke sporazumejo, da se v korist družbe NNSA prizna terjatev v višini 9 % izkupička od prodaje vseh pravic intelektualne lastnine skupine.

12 — V zvezi s tem je pod razdelkom „Unovčenje premoženja/Razdelitev izkupička od prodaje“ točka 6.1 navedenega memoranduma omejena na pojasnilo, da „razen v primeru drugačnega pisnega sporazuma, bodo premoženje [družbe NNSA] izterjali in unovčili soupravitelji, francoski stečajni sodnik in francoski stečajni upravitelj v skladu z uredbo […]“. Kljub predpostavki, da bi bilo mogoče od določb uredbe glede učinkov glavnega in sekundarnega postopka odstopiti, pa iz spisa ne izhaja, da je bil tak sporazum sklenjen.

zaradi sporazumov, ki nekatere od teh strank zavezujejo s tretjimi (RPS 2010 in sporazum IFSA), saj ta okoliščina ni takšna, da bi omajala pravno podlago njihovih nasprotujočih si zahtev in ker poleg tega vsi sporazumi spadajo v kontekst insolventnosti družbe NNSA [13] in transakcij, povezanih s tem stečajem.

2. Analiza prvega dela vprašanja za predhodno odločanje

a) Pravila o sodni pristojnosti, določena z uredbo in tista, ki so nastala v sodni praksi

30. Najprej je treba poudariti, da Uredba izrecno določa le sodno pristojnost za *uvedbo* postopka v primeru insolventnosti. Tako v skladu s členom 3(1) navedene uredbe ta pristojnost pripada sodiščem držav članic, na katerih ozemlju je središče dolžnikovih glavnih interesov. V skladu z odstavkom 2 tega člena so sodišča države članice, ki ni tista, v kateri je središče dolžnikovih glavnih interesov, na ozemlju katere pa ima ta poslovalnico, pristojna za uvedbo *teritorialnega postopka* v primeru insolventnosti, in sicer postopka, ki je omejen na premoženje dolžnika, ki je na ozemlju te države članice.

31. Dopolnilno pravilo o pristojnosti je bilo v okvir, ki ga ureja uredba, uvedeno s sodbo Seagon (C-339/07, EU:C:2009:83), v kateri je Sodišče potrdilo, da je treba člen 3(1) navedene uredbe razlagati tako, da daje državi članici, na ozemlju katere je bil uveden postopek zaradi insolventnosti, tudi mednarodno pristojnost za obravnavo tožb, ki so vložene neposredno na podlagi tega postopka in so z njim tesno povezane. [14]

32. Tako kot več zainteresiranih subjektov, ki so vložili stališča v tem postopku, vključno z Evropsko komisijo, menim, da bi bilo treba glede člena 3(2) Uredbe sprejeti podobno razlago in torej, da se lahko pravilo o pristojnosti, ki ga je Sodišče potrdilo v sodbi Seagon (C-339/07, EU:C:2009:83) in ki je utemeljeno na *vis attractiva concursus*, uporabi tudi v korist sodišča države članice uvedbe sekundarnega postopka. Menim, da ta ugotovitev temelji na istih elementih, kot so bili tisti, na katere se je Sodišče oprlo, da je lahko iz sistematike in ciljev Uredbe izpeljalo navedeno pravilo. Prvič, uvodna izjava 6 Uredbe, v skladu s katero „mora biti ta uredba omejena na določbe, ki urejajo pristojnost za uvedbo postopkov v primeru insolventnosti *in za odločbe, ki se sprejemajo neposredno na podlagi postopkov v primeru insolventnosti in so tesno povezane s takimi postopki*“, [15] se brez razlike nanaša na vsak postopek, ki je uveden na podlagi Uredbe, ne da bi se ločevalo med glavnim, teritorialnim ali sekundarnim postopkom. Drugič, uresničevanje cilja izboljšanja učinkovitosti in hitrosti postopkov v primeru insolventnosti s čezmejnimi učinki, ki so navedeni v uvodnih izjavah 2 in 8 Uredbe, in cilja preprečevanja spodbujanja strank k prenosu premoženja ali sodnih postopkov iz ene države članice v drugo, da bi se tako skušal doseči ugodnejši pravni položaj („forum shopping“), navedenega v uvodni izjavi 4 Uredbe, bi bilo prav tako oteženo, če država članica, v kateri je bil uveden sekundarni postopek, ne bi imela pristojnosti za odločanje o tožbah, ki izhajajo iz tega postopka in so z njim tesno povezane, kot je tožba, s katero se terja zneske ali premoženje iz sekundarnega postopka. Poleg tega je razlaga člena 3(2) Uredbe, ki je podobna razlagi, ki jo je Sodišče podalo za odstavek 1 tega člena v sodbi Seagon (C-339/07, EU:C:2009:83), glede na ugotovitve Sodišča v točkah 25 in 26 te sodbe potrjena s prvim pododstavkom člena 25(1) Uredbe. Ta določba uvaja obveznost priznanja *odločb o vodenju* in

13 — V zvezi s tem je treba spomniti, da uredba sama zahteva, da se zagotovi uskladitev med glavnim postopkom in sekundarnim postopkom in da je v obravnavani zadevi predložitveno sodišče pozvalo, naj se v ta namen sklene sporazum.

14 — Točki 21 in 28 ter izrek. Tožba, ki je bila predmet sodbe Seagon (C-339/07, EU:C:2009:83) je bila tožba za izpodbijanje pravnih dejanj. Glej tudi sodbo F-Tex (C-213/10, EU:C:2012:215, točki 27 in 28), v kateri je Sodišče vendarle sklenilo, ob upoštevanju značilnosti tožbe v glavni stvari, da spada ta na področje Uredbe št. 1346/2000. Načelo, ki se je oblikovalo v sodbi Seagon (C-339/07, EU:C:2009:83), je Sodišče nedavno potrdilo v primeru tožbe za ugotovitev odgovornosti, ki je bila vložena zoper poslovodjo družbe dolžnice in se je z njo zahtevalo vračilo izvedenih plačil, ki so bila opravljena po nastopu insolventnosti te družbe ali po ugotovitvi njene prezadolženosti (glej sodbo H, C-295/13, EU:C:2014:2410).

15 — Moj poudarek.

končanju postopka v primeru insolventnosti, ki jih izda sodišče, katerega odločba o uvedbi postopka se prizna v skladu s členom 16 Uredbe. Ta člen pa se sklicuje na odločbe, ki jih sprejme „sodišče države članice, pristojno po členu 3“, in sicer tako sodišče, ki je pristojno na podlagi odstavka 1, kot sodišče, ki je pristojno na podlagi odstavka 2 tega člena.

33. Nedvomno je res, kot soupravitelji trdijo v svojih pisnih stališčih, da sodba Seagon (C-339/07, EU:C:2009:83) določa „načelo koncentracije pristojnosti pri sodišču države članice, ki je uvedlo *glavni postopek*“.[16] Vendar se to načelo glede na sistematiko obrazložitve Sodišča uporabi le v zvezi s tožbami, „ki izhajajo iz *tega postopka* ali so z njim tesno povezane“.[17] Iz ničesar v tej sodbi pa ni mogoče sklepati, da to načelo zajema tudi tožbe, ki izhajajo neposredno in so tesno povezane s *sekundarnim postopkom*. Kot sem navedel v prejšnji točki, lahko razlogi, na katerih temelji navedena sodba, vodijo do iste razlage člena 3(2) Uredbe kot je tista, ki jo je podalo Sodišče za odstavek 1 tega člena. Ti razlogi so poleg tega „nevtralni“ z vidika razdelitve sodne pristojnosti med glavnim in sekundarnim postopkom, saj se Sodišče za to, da bi utemeljilo svojo razlago, v nobenem delu te sodbe ne opira na splošni značaj glavnega postopka, niti na njegov prevladujoč značaj v odnosu do sekundarnega postopka.[18]

34. Nazadnje in za dodatno pojasnilo poudarjam, da tako poročilo „External Evaluation of Regulation No. 1346/2000/EC on Insolvency Proceedings“ (v nadaljevanju: poročilo Heidelberg-Luksemburg-Dunaj)[19] kot predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta za spremembo Uredbe št. 1346/2000, ki ga je Komisija predstavila 12. decembra 2012[20] (v nadaljevanju: predlog za spremembo uredbe) predlagata uzakonitev načela *vis attractiva concursus* za stranske tožbe in njegovo uporabo v korist sodišča postopka, s katerim so tožbe povezane, ne glede na to, ali gre za glavni, teritorialni ali sekundarni postopek v primeru insolventnosti.[21]

35. Pravilo o sodni pristojnosti, ki je bilo v sodbi Seagon (C-339/07, EU:C:2009:83) sprejeto v izključno internem kontekstu Unije, je bilo v sodbi Schmid (C-328/12, EU:C:2014:6) razširjeno na spore, ki imajo *navezno okoliščino s tretjo državo*. Ob poudarjanju cilja predvidljivosti sodne pristojnosti na področju stečaja, ki se uresničuje s členom 3(1) Uredbe in po zavrnitvi argumentov nemške vlade –zlasti glede odstopanja od pristojnosti po načelu stalnega prebivališča oziroma sedeža tožene stranke in glede nevarnosti nepriznanja sodbe – je Sodišče v tej ugotovilo, da navedena določba „vzpostavlja tudi pristojnost za odločanje o tožbi za izpodbijanje pravnih dejanj zaradi insolventnosti proti toženim strankam, ki imajo *sedež v tretji državi*“.[22] V nasprotju s trditvami vlade Združenega kraljestva v njenih pisnih stališčih menim, da se lahko ista razlaga, ki širi le teritorialni domet načela *vis attractiva concursus*, kot je bilo ugotovljeno v sodbi Seagon (C-339/07, EU:C:2009:83), uporabi tudi v okviru člena 3(2) Uredbe. Ta določba namreč uresničuje ista cilja predvidljivosti sodne pristojnosti in pravne varnosti, kot ju navaja Sodišče v zvezi z odstavkom 1 navedenega člena 3. Ta cilja, kot tudi tista o poenostavitvi in učinkovitosti postopkov in zmanjšanja spodbud k „forum shoppingu“, na katera je opozorilo Sodišče že v sodbi Seagon (C-339/07, EU:C:2009:83), stremijo k temu, da bi se sodiščem držav članic, ki so uvedla sekundarni postopek, priznalo pristojnost za odločanje o tožbi za

16 — Točka 104 pisnih stališč soupraviteljev. Moj poudarek.

17 — Točki 21 in 28 ter izrek sodbe Seagon (C-339/07, EU:C:2009:83), moj poudarek.

18 — Okoliščina, kot soupravitelji poudarjajo v svojih pisnih stališčih, da je Sodišče zavrnilo predlog iz točk od 64 do 69 sklepnih predlogov generalnega pravobranilca D. Ruiz-Jaraboja v zadevi Seagon (C-339/07, EU:C:2008:575), da se prizna „pretežno izključno“ pristojnost sodišč države članice, ki je uvedla glavni postopek za tožbe za izpodbijanje pravnih dejanj zaradi insolventnosti, s čimer bi se stečajnemu upravitelju dopustilo možnost, da izbere sodišče, ki bi se mu zdelo najprimernejše z vidika obrambe mase, v nasprotju s tem, kar se zdi, da trdijo soupravitelji, ne omogoča nikakršnih sklepanj glede priznanja pristojnosti sodiščem države članice sekundarnega postopka, da obravnavajo take tožbe, kadar te izhajajo iz tega postopka in so z njim povezane.

19 — Objavljeno v: B. HESS, P. OBERHAMMENR in T. PFEIFFER, *European Insolvency Law, The Heidelberg-Luxembourg-Vienna Report on the Application of the Regulation No 1346/2000/EC on Insolvency Proceedings, Beck-Hart-Nomos, C. H., München/Oxford*, 2014.

20 — COM(2012) 744 final.

21 — Glej točko 2.5.2 in str. 220 poročila Heidelberg-Luksemburg-Dunaj in predlog Komisije, da se v Uredbo doda nov člen 3a z naslovom „Pristojnost zaradi povezanosti“ , katerega odstavek 1 določa, da so „[s]odišča države članice, na ozemlju katere so uvedeni postopki v primeru insolventnosti v skladu s členom 3, pristojna za zahtevke, ki so neposredno posledica postopkov v primeru insolventnosti in so z njim tesno povezani“.

22 — Točka 33, moj poudarek. Glej tudi sodbo H (C-295/13, EU:C:2014:2410).

izpodbijanje pravnih dejanj ali drugi tožbi, ki temelji na insolventnosti in ki izhaja neposredno iz tega postopka in je z njim tesno povezana (na primer, ker se z njo želi k premoženju dolžnika priključiti premoženje, ki je bilo pred njegovo odsvojitvijo na ozemlju te države članice), *ne glede na* to, ali ima dolžnik svoje stalno prebivališče oziroma sedež v državi članici ali v tretji državi.

36. Splošneje, v sodbi Schmid (C-328/12, EU:C:2014:6) se je geografsko področje uporabe Uredbe v skladu s sodbo Owusu (C-281/02, EU:C:2005:120), izdano v zvezi bruseljsko konvencijo,[23] razlagalo široko in se je razširilo preko zgolj „evropskih“ čezmejnih postopkov v primeru insolventnosti ter se je vanje zajelo tudi postopke, za katere so značilni mednarodni elementi, ki so hkrati na in izven ozemlja Unije ter na „mednarodne“ postopke, katerih mednarodni element je izven Unije. Iz rešitve, za katero se je odločilo Sodišče v tej sodbi, je mogoče sklepati, da se, kadar je središče interesov glavnega dolžnika v državi članici, določbe Uredbe uporabijo v zadevah med državami članicami za vse postopke v primeru insolventnosti, tudi za tiste, ki imajo navezno okoliščino s tretjo državo,[24] pri čemer določbe Uredbe prevladajo nad določbami mednarodnega zasebnega prava držav članic.

37. Na podlagi te ugotovitve je mogoče razbliniti dvome predložitvenega sodišča glede uporabe Uredbe v takih okoliščinah, kot so te v zadevi v glavni stvari, v kateri je izkupiček od prodaje dolžnikovega premoženja na depozitnem računu v Združenih državah Amerike in torej zunaj ozemlja Unije. Prav tako je mogoče zavrniti trditev SD družbe NNSA, da bi bilo treba, če bi se na podlagi določb Uredbe štelo, da je premoženje družbe NNSA zunaj Unije,[25] uporabiti določbe francoskega mednarodnega zasebnega prava, v skladu s katerimi bi imel postopek, ki je bil uveden v Franciji proti družbi NNSA, splošni učinek in bi se zato raztezal tudi na navedeno premoženje. Uporabo teh pravil, zaradi katerih bi se razširili teritorialni učinki sekundarnega postopka prek omejitev, določenih z uredbo, je treba v smislu sodbe Schmid (C-328/12, EU:C:2014:6) izključiti.

b) Povezanost med glavnim in sekundarnim postopkom v okviru Uredbe

38. V tej fazi je treba preučiti vlogo glavnega postopka in vlogo sekundarnega postopka ter njuno medsebojno povezanost v okviru Uredbe.

39. Kot izhaja iz preambule in zlasti uvodne izjave 11 Uredbe, ta temelji na načelih univerzalnosti in enotnosti postopka v primeru insolventnosti, katerega izvajanje je zakonodajalec Skupnosti namenoma omilil s tem, da je dovolil, da se teritorialno omejeni nacionalni postopki uvedejo vzporedno z glavnim postopkom z univerzalnim področjem uporabe. Razloge za to odločitev je treba iskati v – poleg pomembnih razlik med materialnimi pravi držav članic, zaradi katerih se odsvetuje vzpostavitev enotnega postopka v primeru insolventnosti in uporaba prava države, ki je uvedla ta postopek, brez izjeme (glej uvodno izjavo 8 Uredbe) – zahtevi po varovanju interesov domačih upnikov in lajšanju upravljanja kompleksnih premoženj (glej uvodno izjavo 19 Uredbe). Iz tega izhaja, da sta v Uredbi določeni dve merili pristojnosti, in sicer tisto o središču dolžnikovih glavnih interesov, s katerim so določena sodišča, ki so pristojna za uvedbo glavnega postopka, in tisto o poslovalnici, na podlagi katerega je mogoče začeti sekundarni postopek.

23 — Konvencija z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 1972, L 299, str. 32).

24 — Taka okoliščina se lahko nanaša na stalno prebivališče ali sedež tožene stranke v tožbi, ki je v postopku zaradi insolventnosti stranska, kot v zadevi, v kateri je bila sprejeta sodba Schmid (C-328/12, EU:C:2014:6), ali na druge elemente, kot je stalno prebivališče ali sedež upnikov ali kraj, kjer je premoženje dolžnika. Učinki postopkov, ki so bili uvedeni na podlagi Uredbe v zadevi, v katero so vključene tretje države, bodo odvisni od prava, ki se uporablja v tretji državi in pogodb, ki sta jih sklenili ta država in država, v kateri se vodi postopek.

25 — V trenutku uvedbe sekundarnega postopka, glej točko 64 in naslednje teh sklepnih predlogov.

40. Zaradi odločitve zakonodajalca Skupnosti, da dovoli uvedbo teritorialnih postopkov, je sistem nedvomno prožnejši, saj je lahko uvedba enega ali več takih postopkov na primer zlasti koristna v primeru, kot je ta v zadevi v glavni stvari, v kateri je en postopek uveden v državi članici, v kateri je središče dolžnikovih glavnih interesov v odnosu do različnih hčerinskih družb skupine podjetij, vendar pa je bistveni del premoženja, zaposlenih ali upnikov ene ali več teh hčerinskih družb v drugi državi članici.

41. Vendar taka odločitev povzroča tudi zapletenost, saj dopušča podreditev istega dolžnika več vzporednim postopkom. Res je, da so v sistematiki Uredbe sekundarni postopki omejeni z več vidikov, tako postopkovnih kot materialnih. Načeloma predpostavljajo uvedbo glavnega postopka, na katerega se nanašajo,[26] lahko so le likvidacijski postopki (člen 3(3) Uredbe), njihovi učinki pa so omejeni na premoženje dolžnika, ki je na ozemlju države, v kateri so bili uvedeni (člena 3(2) in 27 Uredbe). Kljub temu je lahko obstoj več vzporednih postopkov v primeru neobstoja pravil, ki bi omogočala razreševanje težav, do katerih lahko privede tak položaj, razlog za neučinkovitost.

42. Zaradi tega uredba določa *minimalna pravila usklajevanja*, katerih cilj je pospešiti usklajeno vodenje postopkov, ki lajša upravljanje in učinkovito unovčenje stečajne mase. Ta pravila med drugim določajo *dolžnost medsebojne izmenjave informacij in sodelovanja* med stečajnimi upravitelji različnih postopkov,[27] uvajajo mehanizme za zagotovitev enakega obravnavanja upnikov[28] in ravnanje z morebitnim preostalim premoženjem v sekundarnem postopku.[29] Okrepljeno sodelovanje zaradi učinkovitejšega vodenja vzporednih postopkov v primeru insolventnosti je poleg tega eden od glavnih ciljev predloga Komisije za spremembo uredbe.[30]

43. Odnosi med glavnim in sekundarnim se torej oblikujejo okrog *nujnosti uskladitve*, katere namen je uresničitev prednostnih ciljev učinkovitosti in uspešnosti tudi v primeru več postopkov. V teh okoliščinah Uredba *vodilno* vlogo priznava glavnemu postopku, katerega upravitelj ima več možnosti, da vpliva na enega ali več tekočih sekundarnih postopkov, na primer s predlaganjem načrta za finančno prestrukturiranje ali prisilno poravnavo ali s predlogom za odložitev unovčenja stečajne mase v sekundarnem postopku.[31]

44. Uredba ob pogoju spoštovanja te vloge in obveznosti sodelovanja sekundarnemu postopku priznava, če že ne prave avtonomije, vsaj lastno področje. Sekundarni postopek ima področje, ki je ločeno od področja glavnega postopka, namenjen je varstvu posebnih interesov, njegova ureditev pa je v več pogledih podobna ureditvi, ki velja za glavni postopek. Tako se sklep o uvedbi sekundarnega postopka, tako kot sklep o uvedbi postopka na podlagi člena 3(1) Uredbe, na podlagi člena 16 Uredbe samodejno prizna v vseh državah članicah, teh učinkov pa v skladu s členom 17(2) Uredbe v drugih državah članicah ni mogoče izpodbijati. Prav tako se v skladu s členom 5(1) Uredbe odločbe, ki jih sprejme sodišče, ki je uvedlo tak postopek, in ki se nanašajo na njegovo vodenje ali končanje ali ki izhajajo neposredno iz tega postopka in so z njim tesno povezane, ali tudi poravnava, ki jo potrdi to sodišče, priznajo brez vsakršne formalnosti. V skladu s členoma 4 in 28 Uredbe in po zgledu postopka na podlagi člena 3(1) te uredbe velja za sekundarni postopek pravo države članice, na ozemlju katere je

26 — Uvedba teritorialnega postopka pred glavnim postopkom je strogo omejena na najmanjšo možno mero, glej uvodno izjavo 17 in člen 3(4) Uredbe.

27 — Glej uvodno izjavo 20 in člen 31(1) in (2) Uredbe.

28 — Glej člen 20(2) Uredbe.

29 — Glej člen 35 Uredbe.

30 — Nova pravila bi morala med drugim omogočati izognitev uvedbi sekundarnih postopkov, ki niso nujni za zavarovanje interesov domačih upnikov, kadar stečajni upravitelj glavnega postopka s pogodbenimi sporazumi domačim upnikom zagotovi tako obravnavanje, kot bi ga bili deležni, če bi bil uveden sekundarni postopek (glej novi člen 29a(2), naveden v točki 34 predloga za spremembo uredbe). Prav tako je predvidena odprava pogoja, ki velja za sekundarne postopke z izključnim ciljem likvidacije, da bi se omogočila njihova uskladitev z glavnimi postopki, ki imajo za cilj prisilno poravnavo podjetja (glej točko 22 predloga za spremembo uredbe, ki spreminja njen člen (3)(3)) in širi zahtevo po sodelovanju na pristojna sodišča (glej nov člen 31a, naveden v točki 36 predloga za spremembo uredbe).

31 — Glej uvodno izjavo 20 in člene 31(3), 33 in 34(1) in (3) Uredbe. Ta pooblastila so poleg tega dodatno podkrepljena v predlogu Komisije za spremembo uredbe o insolventnosti, ki določa možnost, da stečajni upravitelj iz glavnega postopka nasprotuje že sami uvedbi sekundarnega postopka (glej nov člen 29a (2), naveden v točki 34 predloga za spremembo uredbe).

bil uveden. Nazadnje, stečajni upravitelji v sekundarnem postopku lahko na podlagi člena 18(2) Uredbe samostojno vlagajo tožbe, s katerimi se terja premoženje iz tega postopka, ki je bilo preneseno na ozemlje druge države članice in tudi vsakršno drugo tožbo za izpodbijanje pravnih dejanj za zavarovanje interesov upnikov.

45. Poleg tega iz odločitve zakonodajalca Skupnosti o možnosti uvedbe vzporednih postopkov ob glavnemu postopku in iz razlogov za tako odločitev, opisanih v preambuli Uredbe, izhaja, da se s tako uvedbo *omejuje učinke glavnega postopka*. To velja tudi za pooblastila upraviteljev zadnjenavedenega postopka, kot jasno izhaja iz člena 18(1) Uredbe, v skladu s katerim „[u]pravitelj, ki ga je imenovalo sodišče, pristojno po členu 3(1), lahko v drugi državi članici izvršuje vsa pooblastila, ki mu pripadajo po pravu države, v kateri so bili uvedeni postopki, *kolikor v navedeni državi članici niso bili uvedeni drugi postopki v primeru insolventnosti* ali ni bil sprejet noben nasproten zaščitni ukrep na podlagi zahtevka za uvedbo postopkov v primeru insolventnosti“. [32]

c) Določitev pristojnega sodišča za opredelitev obsega učinkov sekundarnega postopka

46. Na podlagi ugotovitev v razdelkih (a) in (b) zgoraj je treba na prvi del vprašanja za predhodno odločanje, ki ga je predložilo Tribunal de commerce de Versailles, s katerim se želi v bistvu ugotoviti, ali je navedeno sodišče kot sodišče, ki je na podlagi člena 3(2) Uredbe o insolventnosti uvedlo sekundarni postopek zoper družbo NNSA, na podlagi te uredbe pristojno tudi za določitev obsega učinkov tega postopka. Menim, da tako iz povezanosti med glavnim in sekundarnim postopkom v tej uredbi kot iz njenih ciljev, ki jih ta uredba določa za zadnjenavedeni postopek in splošneje iz ciljev, ki jih ta uredba uresničuje, izhaja, da mora biti odgovor na to vprašanje pritrdilen.

47. Prvič, kot bom poudaril v nadaljevanju, sekundarni postopek ima kljub univerzalnosti in vodilni vlogi glavnega postopka ter podrejenem značaju sekundarnega postopka v sistematiki Uredbe lastno področje, ki je nujno za uresničitev njegovih ciljev in je v skladu z njegovo funkcijo omejitve uporabe načela enotnosti postopka, ki izhaja iz sistematike Uredbe. [33] Menim, da ugotovitev, da sodišče, ki je pristojno za uvedbo tega postopka ni pristojno, da na podlagi določb Uredbe določi obseg njegovih učinkov, ne bi bila v skladu s tem okvirom.

48. Drugič, spomniti je treba, da so v skladu s členoma 3(2) in 27 Uredbe učinki sekundarnega postopka omejeni na premoženje dolžnika, ki je v državi članici, v kateri je bil ta postopek uveden. Kot pa poudarja v svojih pisnih stališčih C. Rogeau, mora sodišče države članice, ki mu je predložen predlog za uvedbo sekundarnega postopka, da bi ugotovilo obstoj pogojev za lastno pristojnost na podlagi člena 3(2) Uredbe, presoditi, ali je na podlagi premoženja dolžnika, ki je v tej državi članici, mogoče skleniti, da ima ta tam „poslovalnico“ v smislu člena 2(h) Uredbe. [34] Iz tega sledi, da mora to sodišče že pred uvedbo sekundarnega postopka ugotoviti, ali je v zadevni državi članici vsaj del premoženja, na katerega naj bi se nanašali učinki navedenega postopka.

49. Tretjič, ta opredelitev elementov premoženja dolžnika, ki so v državi članici, v kateri je bil uveden sekundarni postopek, ni nujna le zato, da se preveri izpolnjevanje pogojev za uvedbo tega postopka, da se omeji njegove učinke in da se opredeli stvarno področje uporabe določb prava navedene države članice, ampak tudi zato, da se omogoči vodenje sekundarnega postopka, ki naj bi bil likvidacijski postopek. Iz tega sledi, kot po mojem mnenju pravilno trdi C. Rogeau, da tožba, kakršna je ta iz zadeve

32 — Moj poudarek.

33 — Glej v tem smislu sodbo MG Probud Gdynia (C-444/07, EU:C:2010:24, točka 24). Glej tudi poročilo Heidelberg-Luksemburg-Dunaj, str. 111.

34 — Člen 2(h) Uredbe opredeljuje pojem poslovalnice kot kateri koli kraj poslovanja, v katerem dolžnik opravlja stalno gospodarsko dejavnost, ki predpostavlja udeležbo ljudi in premoženja. Po mnenju Sodišča je treba ta pojem poslovalnice razlagati v tem smislu, da „predpostavlja strukturo z minimalno organizacijo in neko stabilnostjo glede opravljanja gospodarske dejavnosti“ (glej sodbo Interedil, C-396/09, EU:C:2011:671).

v glavni stvari, s katero se želi ugotoviti, da določeno premoženje dolžnika in izkupiček od njegove prodaje spadata na področje učinkov sekundarnega postopka, izhaja neposredno iz tega postopka in je z njim tesno povezana v smislu sodbe Seagon (C-339/07, EU:C:2009:83), kakor je bila razložena v točki 32 zgoraj, in zato spada v pristojnost sodišča, ki je uvedlo navedeni postopek.

50. Četrtič, cilji učinkovitosti, uspešnosti in hitrosti postopkov v primeru insolventnosti, zaradi katerih je bila sprejeta Uredba, ne bi mogli biti primerno zagotovljeni z rešitvijo, ki bi sodišču države uvedbe sekundarnega postopka, ki mu je bila predložena tožba, katere namen je opredelitev obsega učinkov tega postopka, nalagala, da se izreče za nepristojno v korist sodišča države uvedbe glavnega postopka, in da odloži postopek, dokler to sodišče ne sprejme odločitve.

51. Menim, da zgoraj navedeno govori v prid temu, da se sodiščem države članice uvedbe sekundarnega postopka prizna pristojnost za obravnavo tožbe, katere namen je opredelitev obsega učinkov tega postopka. Nasprotni argumenti, ki so jih podali soupravitelji in Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska, s katerimi se zavzema za izključno pristojnost države članice uvedbe glavnega postopka, pa me ne prepričajo. Ti argumenti se v bistvenem opirajo na primarnost glavnega postopka in na univerzalnost njegovega področja.

52. Nedvomno je res, kot sem opozoril v točki 43 zgoraj, da Uredba priznava „vodilno vlogo“ temu postopku. Vendar posledica take primarnosti, katere namen je zlasti, da se z določitvijo hierarhije med njima zagotovi optimalna uskladitev glavnega in sekundarnega postopka, ni ta, da bi se sodnim organom sekundarnega postopka odvzela njihova pooblastila, zlasti kadar ne gre za sprejem odločb v zvezi z vodenjem likvidacijskih postopkov in poplačilom upnikov ali v zvezi s pogoji glede končanja tega postopka, ampak za omejitev njegovih učinkov. Prav tako ne verjamem, da bi lahko bila univerzalnost, ki se priznava glavnemu postopku, odločilen argument za to, da bi se sodiščem tega postopka priznalo izključno pristojnost za določitev obsega učinkov drugega postopka, čeprav teritorialnega in podrejenega, zaradi uvedbe katerega je bil del dolžnikovega premoženja izvzet iz izključne pristojnosti glavnega postopka in prava, ki velja za ta postopek.

53. Na koncu je treba poudariti, prvič, da Uredba poleg merila za razdelitev dolžnikovega premoženja med glavnim in sekundarnim postopkom, in sicer na podlagi tega, kje je to premoženje, izrecno določa tudi, kot bo natančneje razvidno v nadaljevanju, materialne določbe za usmerjanje pristojnih sodišč pri uporabi tega merila. Drugič, kot je Sodišče odločilo v sodbi Bank Handlowy in Adamiak (C-116/11, EU:C:2012:739), je sodišče, ki je pristojno na podlagi člena 3(2) Uredbe, pri sprejetju vsake odločitve, torej tudi pri odločanju o obsegu učinkov sekundarnega postopka, zavezano z obveznostjo lojalnega sodelovanja, ki predpostavlja upoštevanje ciljev glavnega postopka in sistematike Uredbe, ki temelji na načelu medsebojnega zaupanja, nujnosti uskladitve glavnih in sekundarnih postopkov, cilju učinkovitosti in uspešnosti čezmejnih postopkov v primeru insolventnosti ter primarnosti glavnega postopka.[35] V teh okoliščinah je nevarnost, da bi to sodišče sprejelo odločbo v škodo interesov glavnega postopka, zmanjšana.

54. Na podlagi zgoraj navedenih razlogov menim, da je sodišče, ki je na podlagi člena 3(2) Uredbe pristojno za uvedbo sekundarnega postopka, pristojno tudi za določitev dolžnikovega premoženja, za katerega veljajo učinki tega postopka.

d) Izključna ali konkurirajoča pristojnost?

55. Predložitveno sodišče Sodišče sprašuje tudi ali je – v primeru, da bi to priznalo pristojnost sodišč države uvedbe sekundarnega postopka – ta pristojnost izključna ali „alternativna“ v razmerju do pristojnosti sodišč države članice uvedbe glavnega postopka.

35 — Točka 62. Glej tudi sklepne predloge generalne pravobranilke J. Kokott v zadevi Bank Handlowy in Adamiak (C-116/11, EU:C:2012:308, točka 66).

56. V zvezi s tem opozarjam, da iz določb Uredbe izhaja, da je posledica uvedbe sekundarnega postopka v državi članici, v kateri ima dolžnik poslovalnico, ta, da za dolžnikovo premoženje, ki je v tej državi članici, velja druga ureditev kot je tista, ki velja v glavnem postopku. Čeprav je sekundarni postopek podrejen glavnemu postopku, obvezna pravila glede usklajevanja med tema dvema postopkoma in obveznosti sodelovanja zavezujejo organe teh postopkov, zato je navedeno premoženje izvzeto iz izključne pristojnosti glavnega postopka in prava, ki se uporablja v tem postopku.

57. Iz tega sledi, da je v odločbi sodišča države članice uvedbe sekundarnega postopka glede premoženja, za katerega veljajo učinki tega postopka, neposredno, a neizogibno, odločeno o obsegu učinkov glavnega postopka. Zaradi podobnih razlogov kot zgoraj pa je treba priznati, da je sodišče države članice uvedbe glavnega postopka – tako kot sodišče države članice uvedbe sekundarnega postopka – pristojno za določitev obsega učinkov tega postopka.

58. Iz tega sledi, da so lahko morebitni spori o tem, ali element premoženja dolžnika spada v en ali drug postopek, alternativno predloženi enemu ali drugemu sodišču. Pristojnost teh sodišč za odločanje o takih sporih je torej konkurirajoča.

59. Soupravitelji nasprotujejo taki rešitvi trdeč, da Uredba – kot izhaja iz sodne prakse Sodišča – nasprotuje povečevanju možnosti za konkurirajoča sodišča. Pri tem se izrecno opirajo na sodbo Rastelli Davide e C. (C-191/10, EU:C:2011:838).[36] V zvezi s tem samo poudarjam, da je Sodišče v tej sodbi pojasnilo, da bi dopustitev razširitve glavnega postopka v primeru insolventnosti na drug pravni subjekt, kot je tisti, zoper katerega je bil uveden ta postopek, zgolj na podlagi združitve premoženja in brez ugotovitve, kje je središče glavnih interesov navedenega subjekta, pomenila dopustitev izogibanja ureditvi, ki je bila uvedena s to uredbo, saj bi sodišče, ki ni pristojno za uvedbo glavnega postopka na podlagi člena 3(1) Uredbe, lahko sprejelo odločitev, ki bi imela za pravni subjekt enake učinke kot sklep o uvedbi takega postopka. V obravnavani zadevi pa ne gre za oblikovanje tretjega merila pristojnosti glede na merila iz člena 3 Uredbe, ampak le za dopustitev, da imajo sodišča, ki so pristojna na podlagi teh meril, konkurirajočo pristojnost za odločanje o nekaterih tožbah.

60. V primeru konkurirajočih sodišč obstaja nevarnost nezdružljivih odločb. To nevarnost bi se lahko, kot predlaga Komisija, odpravilo z uporabo pravila, podobnega tistemu iz člena 27 Uredbe št. 44/2001, ki določa, da se v primeru litispendence pristojnost prizna sodišču, ki mu je bila zadeva najprej predložena. Vendar pa po mojem mnenju ni Sodišče tisto, ki mora tako pravilo s sodno prakso vključiti v okvir Uredbe.[37] To opravilo, ki je nedvomno zaželeno, če se bo sprejela rešitev, ki jo predlagam, pripada le zakonodajalcu Unije. Zato bi se bilo v primeru konkurirajoče pristojnosti trenutno mogoče nevarnosti nezdružljivih odločb izogniti le prek mehanizma skoraj samodejnega priznanja, določenega v členu 25(1) Uredbe.

e) Predlog glede prvega dela vprašanja za predhodno odločanje

61. Na podlagi zgornjih ugotovitev menim, da je treba Tribunal de commerce de Versailles odgovoriti, da je sodišče, ki je na podlagi člena 3(2) Uredbe pristojno za uvedbo sekundarnega postopka, pristojno tudi za odločitev, za katero dolžnikovo premoženje veljajo učinki tega postopka. Tožba, s katero se želi ugotoviti, ali en ali več elementov dolžnikovega premoženja spada v glavni ali v sekundarni postopek, se lahko alternativno predloži bodisi sodišču države članice uvedbe glavnega postopka bodisi sodišču države članice uvedbe sekundarnega postopka.

36 — V točki 28 te sodbe, na katero se opirajo soupravitelji, je Sodišče posvarilo pred rešitvijo, ki bi ustvarila „nevarnost nastanka pozitivnih sporov o pristojnosti med sodišči posameznih držav članic, čemur se je skušalo izogniti prav z Uredbo, da bi se zagotovilo enako obravnavanje postopkov v primeru insolventnosti znotraj Unije“.

37 — Sodišče je v sodbi Staubitz-Schreiber (C-1/04, EU:C:2006:39) sicer res priznalo – ker uredba tega ne ureja – da v primeru prenosa središča dolžnikovih glavnih interesov v drugo državo članico po vložitvi predloga za uvedbo tega postopka ohrani pristojnost za uvedbo postopka v primeru insolventnosti *prvo sodišče, ki mu je bila zadeva predložena*, vendar pa so bile okoliščine zadeve zelo različne, saj je Sodišče moralo odločiti o zakonitosti morebitnega prenosa pristojnosti in ne rešiti pozitivnega kompetenčnega spora.

B – *Drugi del vprašanja za predhodno odločanje: pravo, ki se uporablja*

62. Tribunal de commerce de Versailles v drugem delu vprašanja za predhodno odločanje Sodišče sprašuje, katero pravo se, če se ugotovi, da je treba potrditi pristojnost države članice uvedbe sekundarnega postopka za določitev obsega učinkov tega postopka, uporabi za določitev tega obsega.

63. V skladu s členom 4(1) Uredbe je pravo, ki se uporablja za postopek v primeru insolventnosti in njegove učinke, pravo države članice, na katere ozemlju je postopek uveden in je torej odvisno od določitve mednarodno pristojnega sodišča za uvedbo navedenega postopka v skladu s členom 3 Uredbe.[38] To rešitev izrecno potrjuje člen 28 Uredbe, v skladu s katerim, „[č]e ta uredba ne določa drugače, je pravo, ki se uporablja v sekundarnih postopkih, pravo države članice, na katere ozemlju so bili uvedeni sekundarni postopki“.

64. Uredba vsebuje tudi določeno število enotnih materialnih pravil, ki se uporabijo v primeru odstopa od nacionalnega prava, ki je določeno kot pravo, ki se uporablja.

65. Tako je treba v zvezi s tem, kar nas zanima v tem primeru, najprej spomniti, da Uredba v členih 3(2) in 27 določa posebno merilo razdelitve dolžnikovega premoženja med glavnim in sekundarnim postopkom, temelječe na tem, kje je premoženje, od katerega ni mogoče odstopiti niti z določbami nacionalnega prava niti s sklenitvijo sporazuma med organi iz teh postopkov. Na podlagi tega merila spada dolžnikovo premoženje, ki je v državi članici uvedbe sekundarnega postopka, v ta postopek, zato *mora tudi izkupiček od prodaje tega premoženja spadati v navedeni postopek*. Na podlagi istega pravila pa dolžnikovo premoženje, ki je v tretji državi, *nikakor ne more spadati v sekundarni postopek*, preprosto zato, ker ni v državi članici, v kateri je bil ta postopek uveden. To premoženje torej nujno spada v glavni postopek, katerega področje je univerzalno. Kot sem že poudaril v točki 37 zgoraj, je vsaka razlaga, ki temelji na nacionalnem pravu in ki širi učinke sekundarnega postopka na dolžnikovo premoženje, ki je v tretji državi, v nasprotju z Uredbo.

66. Dalje, iz določb Uredbe je mogoče izpeljati pravilo, s katerim se strinjajo vsi zainteresirani subjekti, ki so vložili stališča v tem postopku, v skladu s katerim je datum, ki ga je treba upoštevati pri presoji, ali je določeno premoženje v državi članici uvedbe sekundarnega postopka, datum začetka učinkovanja odločbe o uvedbi tega postopka. Ta ugotovitev izhaja zlasti iz razlage člena 2(f)[39] v povezavi s členom 18(2) Uredbe.[40] Posledica vsakega prenosa dolžnikovega premoženja iz države članice tako ne more biti uvedba sekundarnega postopka po tem datumu, niti takrat, kadar ta prenos ne zadeva premoženja, ampak izkupiček od njegovega unovčenja, in tudi če ga je odobrilo sodišče, ki je vodilo ta postopek v okviru sporazuma o uskladitvi z glavnim postopkom, da bi se to premoženje ali izkupiček od njegove prodaje izvzelo iz sekundarnega postopka.[41]

67. Nazadnje, kot sem napovedal že v točki 53 zgoraj, so v Uredbi določene materialne določbe, namenjene usmeritvi pristojnih sodišč pri uporabi merila razdelitve dolžnikovega premoženja med glavnim in sekundarnim postopkom. Člen 2(g) Uredbe namreč opredeljuje, kako je treba za njene namene razumeti pojem „države članice, v kateri se nahaja premoženje“, in to za tri različne skupine premoženja: premoženje v stvareh, lastništvo ali upravičenje do premoženja in pravic, ki mora biti vpisano v javni register in terjatve. Čeprav je lahko ta določba včasih nezadostna, da bi zajela vse oblike

38 — Glej v tem smislu sodbe Eurofood IFSC (C-341/04, EU:C:2006:281, točka 33), MG Probud Gdynia (C-444/07, EU:C:2010:24, točka 25) in Rastelli Davide e C. (C-191/10, EU:C:2011:838, točka 16).

39 — V členu 2(f) Uredbe je za namene Uredbe pojasnjeno, da „čas uvedbe postopkov“ pomeni čas začetka učinkovanja odločbe o uvedbi postopkov, ne glede na to, ali je odločba dokončna.

40 — V skladu s členom 18(2) Uredbe „[u]pravitelj, ki ga je imenovalo sodišče, pristojno po členu 3(2), lahko v kateri koli drugi državi članici sodno ali izvensodno uveljavlja, da so bile premičnine po uvedbi postopkov z ozemlja države, v kateri so bili uvedeni postopki, odstranjene na ozemlje navedene druge države članice.“

41 — Opozarjam, da bi bilo treba v skladu s predlogom Komisije za spremembo uredbe o insolventnosti upravitelju postopka prepovedati vsak prenos premoženja, ki je v državi članici, v kateri je poslovalnica, tudi pred uvedbo sekundarnega postopka, da bi se zagotovila učinkovita zaščita lokalnih interesov (glej točko 12 tega predloga, s katero se v Uredbi dodaja uvodna izjava 19b).

premoženja, zlasti v primeru kompleksnih premoženj,[42] ta določba vseeno kaže na željo zakonodajalca Skupnosti, da določitev položaja dolžnikovega premoženja podredi enotni ureditvi. Ta odločitev in nepopolnost seznama iz navedenega člena 2(g) za nacionalnemu sodišču, ki mora na podlagi te določbe ugotoviti pravilo, ki se uporabi v vsakem posameznem primeru, nedvomno otežuje razlago.

68. Ob upoštevanju teh ugotovitev, mora v obravnavanem primeru Tribunal de commerce de Versailles „ugotoviti položaj“ *na dan uvedbe sekundarnega postopka in na podlagi meril, določnih v členu 2(g) Uredbe* vsega stvarnega in nestvarnega premoženja družbe NNSA, ki je bilo predmet prodaje, vključno s pravico do ekonomske lastnine („equitable or beneficial ownership“), ki jo ima ta družba na intelektualni lastnini skupine Nortel na podlagi MRDA, ter izključnimi, neodplačnimi in trajnimi licenčnimi pravicami, katerih lastnica je na podlagi istega sporazuma.[43] Menim, da je predložitveno sodišče tisto, ki mora ob upoštevanju navedenega sporazuma ugotoviti, ali se te pravice lahko izločijo in štejejo za ločeno premoženje.

69. To sodišče mora dalje ugotoviti, ali je treba – ob uporabi kanadskega prava, ki velja za MRDA – pravico družbe NNSA do plačila „R & D allocation“ opredeliti kot „stvarno pravico do užitka“, kot trdi SD družbe NNSA, ali kot terjatev na podlagi njenega prispevka k dejavnosti R & D skupine Nortel. V zadnjem primeru bi se merilo središča glavnih interesov tretjega dolžnika, navedeno v členu 2(g), tretja alinea, Uredbe lahko uporabilo. V zvezi s tem spominjam, da dejstvo, da se *sorazmerni delež kupnine*, ki pripada družbi NNSA po prodaji njenega premoženja, lahko opredeli kot terjatev do kupnine v stečajni masi, ki je zunaj ozemlja Unije, ni upoštevno, če se ugotovi, da je bilo zadevno premoženje na dan, ko je sklep o uvedbi sekundarnega postopka začel učinkovati, na francoskem ozemlju. Kot sem ugotovil že zgoraj v točki 66, posledica načinov prodaje premoženja namreč ne more biti to, da se premoženje odstopi glavnemu postopku, če je bilo sprva del sekundarnega postopka, in obratno.

70. Če se, kot menim, pravice „beneficial ownership“ ne more preprosto opredeliti kot terjatve, je treba preveriti, če se lahko umesti v eno od skupin, določenih v prvi in drugi alinei člena 2(g) Uredbe. V zvezi s tem me trditev soupraviteljev, po kateri naj bi bila ta pravica zajeta z drugo alineo, ker se nanaša na pravice intelektualne lastnine, ki se morajo vpisati v register, ne prepriča. Niti „beneficial ownership“, ki v okviru MRDA daje pravico do „R & D dajatve“, niti pravic do uporabe intelektualne in industrijske pravice skupine Nortel, ki izhajajo iz izključnih licenc, ki jih je priznala družba NNL v okviru istega sporazuma, namreč ni mogoče opredeliti kot „pravice, ki mora biti vpisana v javni register“ v smislu člena 2(g), druga alinea, Uredbe. Zgolj dejstvo, da so navedene pravice „povezane“ s pravicami industrijske ali intelektualne lastnine, ki so bile vpisane v register (od družbe NNL in zunaj ozemlja Unije), ne spreminja te ugotovitve. Dalje, menim, da ni mogoče trditi, kot se zdi, da predlaga SD družbe NNSA, da zadevne pravice spadajo v prvo alineo člena 2(g) Uredbe, ker so „materializirane“ z licencami, saj se te ne štejejo za stvarno premoženje.

71. Iz člena 2(g) Uredbe je treba torej izpeljati pravilo, ki upošteva posebnosti zadevnega premoženja. Iz prvih dveh alinej te določbe se lahko izpelje splošno pravilo, in sicer, da morajo biti različni elementi dolžnikovega premoženja umeščeni v tisti postopek v primeru insolventnosti, ki so mu po naravi najbližje. To velja v primeru stvarnega premoženja, ki spada v postopek, ki je uveden na ozemlju države članice, na katerem je to premoženje, ali v primeru lastništev in upravičenj, ki morajo biti vpisana v javni register, ki spadajo v tisti postopek v primeru insolventnosti, ki je bil uveden

42 — Predlog Komisije za spremembo uredbe o insolventnosti v člen 2(g) (ki postane člen 2(f)) uvaja dodatna pravila za ugotovitev, kje je premoženje, in zajema imenske delnice podjetij, finančne instrumente, na katerih se lastninska pravica izkaže z vpisom v register, in denar na bančnem računu (glej točko 21 navedenega predloga).

43 — V skladu z različico tega sporazuma, ki so ga predložili soupravitelji, se je vsaka družba skupine Nortel, ki je bila njegova pogodbena stranka, zavezala, da bo razvijala, kot v preteklosti, dejavnost R & D in da bo omogočila dostop do rezultatov drugim strankam tega sporazuma. Kot protidajatev je prejela znesek, ki je bil sorazmeren njenemu prispevku k dejavnosti R & D skupine, imenovan „R & D allocation“, v skladu s shemo, ki je bila priloga k temu sporazumu. Ta znesek se je štel kot „enota dohodka“, do katerega je bila upravičena vsaka stranka. Sporazum je določal tudi, razen v primeru izrecne izjeme (na primer pravice znamke), da je bila družba NNL pravna imetnica vseh sedanjih in bodočih pravic intelektualne lastnine skupine, zaradi česar je družba NNL podelila izključno in neodplačno licenco vsaki družbi, ki je bila pogodbena stranka sporazuma o uporabi vse intelektualne lastnine skupine.

v državi članici, pod katere nadzorom se vodi register. Enako pravilo najdemo, *a contrario*, v členu 12 Uredbe, v skladu s katerim se lahko „patent Skupnosti, blagovna znamka Skupnosti ali katera koli druga podobna pravica, pridobljena po pravu Skupnosti, vključi samo v postopek, naveden v členu 3(1),“ saj jih ni mogoče povezati samo z ozemljem ene države članice, ker učinkujejo na celotnem ozemlju Unije. Tak način razmišljanja je podlaga tudi za predlog Komisije za spremembo člena 2(g) Uredbe, saj nove alinee (ki se nanašajo na imenske delnice podjetij, finančne instrumente, pravica do katerih se izkaže z vpisom v register, in denar na bančnem računu) prav tako določajo merila, ki dajejo prednost povezovanju premoženja z ozemljem države članice, s katerim je najtesneje povezano.

72. Če pa se osredotočim na postopek v glavni stvari, menim, da je treba ob uporabi zgoraj navedenega pravila za pravice, ki izhajajo iz udeležbe upnika v dejavnosti R & D skupine podjetij in/ali katerih namen je uporaba rezultatov te dejavnosti na podlagi sistema izključnih in neodplačnih licenc, čeprav niso navedene v drugi in tretji alinei člena 2(g) Uredbe, šteti, da so na ozemlju države članice, na katerem je središče dejavnosti dolžnika, ki je prispeval k navedeni dejavnosti R & D in ki je rezultate iz te dejavnosti uporabil za svojo širitev.

73. Na podlagi zgoraj navedenih ugotovitev menim, da je treba na drugi del vprašanja za predhodno odločanje, ki ga je postavilo predložitveno sodišče, odgovoriti, da mora sodišče, ki odloča o zadevi, za ugotovitev, ali za dolžnikovo premoženje veljajo učinki sekundarnega postopka, ugotoviti, ali je bilo to premoženje na dan, ko je sklep o uvedbi sekundarnega postopka začel učinkovati, v državi članici uvedbe sekundarnega postopka, in da je treba položaj tega premoženja presojati na podlagi meril iz člena 2(g) Uredbe.

IV – **Predlog**

74. Na podlagi vseh zgornjih ugotovitev Sodišču predlagam, naj na vprašanje Tribunal de commerce de Versailles odgovori:

Sodišče, ki je na podlagi člena 3(2) Uredbe Sveta (ES) št. 1346/2000 z dne 29. Maja 2000 o postopkih v primeru insolventnosti pristojno za uvedbo sekundarnega postopka, je pristojno tudi za določitev dolžnikovega premoženja, za katero veljajo učinki tega postopka.

Tožba, s katero se želi ugotoviti, ali en ali več elementov dolžnikovega premoženja spada v glavni ali v sekundarni postopek, se lahko alternativno vloži bodisi pred sodiščem države članice uvedbe glavnega postopka bodisi pred sodiščem države članice uvedbe sekundarnega postopka.

Za ugotovitev, da za dolžnikovo premoženje veljajo učinki sekundarnega postopka, mora sodišče, ki odloča o zadevi, ugotoviti, ali je bilo to premoženje v državi članici uvedbe tega postopka na dan, ko je sklep o uvedbi tega postopka začel učinkovati. Položaj navedenega premoženja je treba presojati v skladu z merili iz člena 2(g) Uredbe št. 1346/2000.